

Wskaźnik zadłużenia

Danuta Kamińska

Indywidualny wskaźnik zadłużenia jest wg ustawy, który ma obowiązywać od 1 stycznia 2014 r.

$$\left(\frac{R+O}{D}\right)_n \leq \frac{1}{3} * \left(\frac{Db_{n-1} + Sm_{n-1} - Wb_{n-1}}{D_{n-1}} + \frac{Db_{n-2} + Sm_{n-2} - Wb_{n-2}}{D_{n-2}} + \frac{Db_{n-3} + Sm_{n-3} - Wb_{n-3}}{D_{n-3}} \right)$$

R – planowana na rok budżetowy, łączna kwota z tytułu spłaty rat kredytów i pożyczek (...) oraz wykupów papierów wartościowych (...)

O – planowane na rok budżetowy odsetki od kredytów i pożyczek (...), odsetki i dyskonto od papierów wartościowych emitowanych (...) oraz spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji

D – dochody ogółem budżetu w danym roku budżetowym

Db – dochody bieżące

Sm – dochody ze sprzedaży majątku

Wb – wydatki bieżące

n – rok budżetowy, na który ustalana jest relacja

n-1 – rok poprzedzający rok budżetowy, na który ustalana jest relacja

n-2 – rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata

n-3 – rok poprzedzający rok budżetowy o trzy lata

**Indywidualny wskaźnik zadłużenia jest wg ustawy,
który ma obowiązywać od 1 stycznia 2014 r.**

Zalety

- Odejście od archaicznych wskaźników 15% i 60%
- Krok w dobrym kierunku, próba powiązania możliwości zadłużenia z faktyczną zdolnością kredytową, oparty na „hybrydzie” nadwyżki operacyjnej

Przykład

	Gmina A	Gmina B	Gmina C
Dochody operacyjne (mln zł)	120	100	90
Wydatki operacyjne (mln zł)	115	90	60
Nadwyżka operacyjna (mln zł)	5	10	30
Zadłużenie wraz z gwarancjami (mln zł)	40	50	120
Obsługa zadłużenia (mln zł)	9	9	15
Zadłużenie / dochody operacyjne (%) <i>*ustawowy limit do dochodów ogółem – 60%</i>	33	50	133
Obsługa zadłużenia / dochody operacyjne (%) <i>*ustawowy limit do dochodów ogółem – 15%</i>	7,5	9	17
Obsługa zadłużenia / nadwyżka operacyjna (%)	180	90	50
Zadłużenie / nadwyżka operacyjna (okres spłaty zadłużenia w latach)	8	5	4

**Indywidualny wskaźnik zadłużenia jest wg ustawy,
który ma obowiązywać od 1 stycznia 2014r**

Wady

- historyczność
- krótki okres – 3 lata
- odniesienie się do „hybrydy” nadwyżki operacyjnej
- uwzględnienie wszystkich dochodów
- duże wahania na które mają wpływ jednorazowe zdarzenia

Bezpieczne zadłużanie

Istotne wskaźniki zadłużenia będące przedmiotem analiz przez Agencje Ratingowe

- Obsługa zadłużenia/ Nadwyżka operacyjna
- Obsługa zadłużenia/ Dochody bieżące
- Zadłużenie/ Dochody bieżące
- Obsługa zadłużenia/ Nadwyżka operacyjna

**Najważniejsza wielkość dla oceny
zdolności kredytowej to nadwyżka
operacyjna i jej kształtowanie się w
długim horyzoncie czasowym**

(+) Dochody bieżące

(-) Wydatki operacyjne

(=) Nadwyżka operacyjna

Kryteria oceny poziomu zadłużenia

- Jaki jest poziom generowanej nadwyżki operacyjnej z perspektywy minionych lat i prognozowanych?
- Czy nadwyżka operacyjna jest wystarczająca dla obsługi zadłużenia?
- Jak zarządza się długiem w czasie?

Funkcje wskaźnika zadłużenia

- Możliwość trwałego zrównoważonego rozwoju
- Trwałe bezpieczeństwo finansów publicznych
- Odporność na wahania koniunkturalne
- Odporność na jednorazowe czynniki
- Rozwiązanie systemowe dające gwarancje wiarygodności kredytowej

Kompromis w sprawie zmiany wskaźnika

- potrzeba zmiany**
 - odniesienie się do dochodów bieżących**
- eliminacja odsetek z prawej strony wskaźnika**
- w celu zwiększenia możliwości zadłużania się**
- uwzględnienie dochodów ze sprzedaży mienia**

PROPOZYCJA ZMIANY SPOSOBU LICZENIA WSKAŹNIKA ZADŁUŻENIA UNIA METROPOLII POLSKICH

(propozycja zbieżna ze wzorem zaproponowanym przez Związek Banków Polskich)

$$\left(\frac{R+O}{Db} \right)_n \leq \frac{1}{3} * \left(\frac{Db_{n-1} + Sm_{n-1} - (Wb_{n-1} - O_{n-1})}{Db_{n-1}} + \frac{Db_{n-2} + Sm_{n-2} - (Wb_{n-2} - O_{n-2})}{Db_{n-2}} + \frac{Db_{n-3} + Sm_{n-3} - (Wb_{n-3} - O_{n-3})}{Db_{n-3}} \right)$$

Legenda:

- R planowaną na rok budżetowy łączną kwotę z tytułu spłaty rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90, oraz wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90,
- O planowane na rok budżetowy odsetki od kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90, odsetki i dyskonto od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 i art. 90 oraz spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji,
- D dochody ogółem budżetu w danym roku budżetowym,
- Db dochody bieżące,
- Sm dochody ze sprzedaży majątku,
- Wb wydatki bieżące,
- n rok budżetowy, na który ustalana jest relacja,
- n-1 rok poprzedzający rok budżetowy, na który ustalana jest relacja,
- n-2 rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata,
- n-3 rok poprzedzający rok budżetowy o trzy lata.

Rozpatrywane warianty liczenia wskaźnika zadłużenia

- Powiązanie z WPF
(wariant 3 lata do tyłu + 3 lata do przodu)
- Wydłużenie okresu liczenia wskaźnika do 8 lat
do tyłu

Dziękuję za uwagę